

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคาดหวังต่อบทบาทหน้าที่ของครูผู้ผลการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของบุคลากร 3 กลุ่ม คือ กลุ่มครู กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูผู้ผลิต
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังต่อบทบาทหน้าที่ของครูผู้ผลิต การศึกษา
  - 2.1 ระหว่างกลุ่มครู กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูผู้ผลิต การศึกษา
  - 2.2 ระหว่างกลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครู ผู้บริหาร และครูผู้ผลิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนรวมทั้งสิ้น 795 คน จำแนกเป็น กลุ่มครู 464 คน กลุ่มผู้บริหาร 191 คน และกลุ่มครูผู้ผลิต 140 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายชั้น (Multi-Stage Random Sampling)
2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสำรวจความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่ของครูผู้ผลิต โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่าง ตอบแสดงความคิดเห็นว่า เห็นด้วย หรือไม่เพียงไร ที่ครูผู้ผลิตจะกระทำหน้าที่ในแต่ละข้อ ตามที่กำหนดไว้ในแบบสำรวจซึ่งมีทั้งหมด 6 ด้าน รวมทั้งสิ้น 70 หน้าที่

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความถี่ของคำตอบเป็นรายข้อ คำนวณออกมาในรูปสัดส่วน (Proportion) ของกลุ่มบุคคลากร กลุ่มย่อย และทั้งหมด
2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของบุคคลากรที่เห็นด้วยเป็นรายข้อ โดยใช้การทดสอบ ไค-สแควร์ (χ^2 - test)
3. ทดสอบความแตกต่างเป็นรายข้อสำหรับข้อที่บุคคลากรกลุ่มต่าง ๆ มีสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) โดยใช้ มาร์ชชูล ไค-สแควร์ (Marascuilo's $\sqrt{\chi^2_{k-1}}$)
4. ทดสอบสมมุติฐานที่กำหนดไว้ โดยใช้การทดสอบ ไค-สแควร์ (χ^2 -test)

ขอคนพบที่สำคัญ

ก. บทบาทหน้าที่ของครูวัดผล จำแนกตามจำนวนผู้ที่คาดหวังในกลุ่มบุคคลากร โดย

ส่วนรวม
 บทบาทหน้าที่ของครูวัดผลตามที่กำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งหมด 6 ด้าน รวมทั้งสิ้น 70 หน้าที่ เมื่อจำแนกตามจำนวนผู้ที่คาดหวังในกลุ่มบุคคลากรโดยส่วนรวม ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. หน้าที่ของครูวัดผล ที่บุคคลากรในโรงเรียนทั้งหมด เห็นด้วย ตั้งแต่ร้อยละ 90.00 ขึ้นไป ซึ่งนับว่าเป็นหน้าที่ที่ครูวัดผลได้รับความคาดหวังจากบุคคลากร จำนวนมากที่สุด ให้ปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ หน้าที่ดังต่อไปนี้ (ตัวเลขในวงเล็บข้างท้าย หมายถึง ค่าร้อยละของบุคคลากรทั้งหมดที่เห็นด้วย)

1.1 หน้าที่ด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มีจำนวน 6 หน้าที่คือ

1.1.1 แนะนำครู-อาจารย์ให้เข้าใจหลักและวิธีการวัดผลเบื้องต้น (96.48)

1.1.2 ช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในด้านการวัดผลแก่เพื่อนครู ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น จัดทำวารสาร แนะนำแหล่งวิชาการ เชิญวิทยากรมาบรรยายทางด้านการวัดผล (95.35)

- 1.1.3 เป็นที่ปรึกษาของครูในเรื่องการวัดและประเมินผล ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ (95.34)
- 1.1.4 ประมุขนิเทศนักเรียนใหม่ในเรื่องการวัดและประเมินผล ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ (94.97)
- 1.1.5 เป็นผู้แทนของโรงเรียนเข้าร่วมประชุม อบรม หรือสัมมนาครู คำนการวัดผลในระดับกลุ่มโรงเรียน หรือระดับอื่น ๆ (94.21)
- 1.1.6 ชี้แจงให้ครูเข้าใจระเบียบปฏิบัติ และบทบาทของครูในงานคานการวัดผล (94.96)
- 1.2 หน้าที่คานการสร้างและสนับสนุนการสร้างแบบทดสอบมี 1 หน้าที่คือ ประสานงานกับครู-อาจารย์ เพื่อสร้างแบบทดสอบมาตรฐาน (92.83)
- 1.3 หน้าที่ในงานคานการวัดและประเมินผลการเรียนมีจำนวน 6 หน้าที่คือ
- 1.3.1 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของฝ่ายทะเบียนและวัดผล (94.97)
- 1.3.2 ประเมินผลการปฏิบัติงานของฝ่ายทะเบียนและวัดผล (93.84)
- 1.3.3 จัดหาตำรา เอกสาร และอุปกรณ์ การวัดผลเพื่อบริการแก่ครู (90.82)
- 1.3.4 วางแผนงานการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนของโรงเรียน (90.69)
- 1.3.5 เตรียมหลักฐานให้โรงเรียนประกาศผลสอบแต่ละภาคเรียน (90.57)
- 1.3.6 จัดดำเนินการให้มีการสอบแก้ตัว สำหรับนักเรียนที่สอบตก (90.44)
- 1.4 หน้าที่ในงานคานทะเบียนวิชาเรียนมี 2 หน้าที่คือ

1.4.1 เตรียมแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในงานทะเบียนและวัดผล เช่น แบบฟอร์มการลงทะเบียนวิชาเรียน แบบฟอร์มการขอเปลี่ยนแปลง เพิ่ม ลดวิชาเรียน เป็นต้น (93.71)

1.4.2 ตรวจสอบ และบันทึกผลการเรียนของนักเรียนเพื่อเก็บไว้ที่แผนกทะเบียน และที่ฝ่ายแนะแนว (90.94)

1.5 หน้าที่ในงานด้านสถิติ วิเคราะห์ และวิจัย มี 3 หน้าที่คือ

1.5.1 เสนอสถิติหรือข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานวัดผลของโรงเรียน (95.47)

1.5.2 จัดทำสถิติผลการสอบของนักเรียนทุกภาคเรียน (93.08)

1.5.3 วิเคราะห์หรือวิจัย ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวัดผลของโรงเรียน (90.31)

อนึ่ง สำหรับหน้าที่ในงานด้านการให้ความช่วยเหลือฝ่ายอื่น ๆ นั้น ไม่มีหน้าที่ใดที่ได้รับความคาดหวังจากบุคลากรในระดับมากที่สุด

2. หน้าที่ที่บุคลากรในโรงเรียน ร้อยละ 80.00-89.99 คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติ ซึ่งนับว่าเป็นหน้าที่ที่ครูวัดผลได้รับความคาดหวังจากบุคลากรจำนวนมาก ได้แก่ หน้าที่ดังต่อไปนี้

2.1 หน้าที่ด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มีจำนวน 2 หน้าที่ คือ

2.1.1 ให้คำปรึกษาแก่ครูในหลัก และเทคนิควิธีต่าง ๆ สำหรับการวัดผล เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การให้คะแนนผลงาน เป็นต้น

2.1.2 ประสานงานกับโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อจัดสัมมนาครูด้านการวัดผล ในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับอำเภอ เป็นต้น (87.04)

2.2 หน้าที่ในงานด้านการสร้างและสนับสนุนการสร้างแบบทดสอบ มีจำนวน 6 หน้าที่ คือ

2.2.1 จัดตั้งหน่วยงานสร้างแบบทดสอบมาตรฐานในโรงเรียน (89.18)

- 2.2.2 สำรวจปัญหาในการจัดทำข้อสอบประจำภาคเรียน (88.30)
- 2.2.3 จัดสร้างคลังข้อสอบ เพื่อบริการข้อสอบแก่ครูในโรงเรียน (87.80)
- 2.2.4 วางแผนงานการจัดทำข้อสอบประจำภาคเรียน (85.03)
- 2.2.5 สร้างแบบทดสอบมาตรฐาน บริการแก่ครูในโรงเรียน (83.27)
- 2.2.6หารือกับครูโรงเรียนอื่น ๆ ในระดับกลุ่มโรงเรียน เพื่อสร้างแบบทดสอบมาตรฐานร่วมกัน (81.64)
- 2.3 หน้าที่ในงานด้านกรวัดและประเมินผลการเรียน มี 4 หน้าที่คือ
- 2.3.1 ประเมินผลการเรียนของนักเรียน เพื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานทางวิชาการในระดับอื่น ๆ เช่น ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับจังหวัด ระดับภาคการศึกษา เป็นต้น (88.68)
- 2.3.2 ให้บริการเกี่ยวกับการออกหลักฐานผลการเรียนของนักเรียน (86.41)
- 2.3.3 รวบรวมรายชื่อนักเรียนที่ไม่มีสิทธิ์สอบจากอาจารย์ประจำวิชา เสนอผู้บริหารเพื่อดำเนินการตามความเหมาะสม (86.04)
- 2.3.4 จัดทำงบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับการจัดหา ตำรา เอกสาร และวัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในงานทะเบียนและวัดผล (81.89)
- 2.4 หน้าที่ในงานด้านทะเบียนวิชาเรียนมี 4 หน้าที่ คือ
- 2.4.1 จัดทำเอกสารคู่มือการลงทะเบียน บริการแก่นักเรียน (89.81)
- 2.4.2 อำนวยความสะดวกแก่นักเรียน และเจ้าหน้าที่ในการลงทะเบียนวิชาเรียน (88.05)
- 2.4.3 เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาคำร้องของนักเรียนในการขอเปลี่ยนแปลง เพิ่ม ลด วิชาเรียน (87.55)

2.4.4 จัดแผนการเรียน และรายวิชาต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนที่โอนย้ายมาจากสถานศึกษาอื่น ๆ (81.64)

2.5 หน้าที่ในงานด้านสถิติ วิเคราะห์ และวิจัย มี 2 หน้าที่ คือ

2.5.1 ให้คำปรึกษาแก่ครูในด้านการสถิติ และการวิจัย (88.43)

2.5.2 เชิญวิทยากรมาเผยแพร่ความรู้แก่ครูในด้านการสถิติ และการวิจัย (85.28)

2.6 หน้าที่ในงานด้านการให้ความช่วยเหลือฝ่ายอื่น ๆ มี 4 หน้าที่ คือ

2.6.1 ประสานงานกับวิชาการในเรื่องการสอนซ่อมเสริม เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้า หรือมีปัญหาทางการเรียน (88.68)

2.6.2 ให้ความช่วยเหลือแก่ทุกฝ่ายในโรงเรียนในงานด้านสถิติ และการวิจัย

2.6.3 ร่วมกับฝ่ายแนะแนวทำการวิจัยต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของบริการแนะแนว เช่น วิจัย เปรียบเทียบวิธี ต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้คำปรึกษา เป็นต้น (81.51)

2.6.4 พิจารณา และกำหนดรายวิชาต่าง ๆ ที่ควรเปิดสอนในภาคฤดูร้อน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ยังเรียนไม่ครบรายวิชา และนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน (81.26)

3. หน้าที่ที่บุคลากรในโรงเรียนร้อยละ 70.00 - 79.99 คาดหวังให้ครู วัตถุประสงค์ ได้แก่ หน้าที่ดังต่อไปนี้

3.1 หน้าที่ในงานด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มี 1 หน้าที่ คือ หน้าที่เป็นวิทยากร ด้านการวัดผลในการอบรมครูระดับต่าง ๆ เช่น ระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับจังหวัด เป็นต้น (73.46)

3.2 หน้าที่ในงานด้านการสร้างและสนับสนุนการสร้างแบบทดสอบ มี 4 หน้าที่คือ

3.2.1 อำนวยความสะดวกแก่ครูในการจัดทำข้อสอบประจำภาคเรียน (79.62)

3.2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำข้อสอบ ประจำภาคเรียน
(75.85)

3.2.3 เก็บรักษาและจ่ายข้อสอบประจำภาคเรียน (74.09)

3.2.4 สร้างข้อสอบคัดเด็ก ผู้สมัครเข้าเรียนในโรงเรียนทุกระดับชั้น (71.82)

3.3 หน้าที่ในงานการวัดและประเมินผลการเรียนมี 3 หน้าที่ คือ

3.3.1 ตรวจสอบความถูกต้องของการออกสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน (75.85)

3.3.2 จัดทำตารางสอบประจำภาคเรียน (73.58)

3.3.3 อำนวยความสะดวกแก่ครูและนักเรียน ในการสอบประจำภาคเรียน (70.57)

3.4 หน้าที่ในงานด้าน สถิติ วิเคราะห์ และวิจัย มี 4 หน้าที่ คือ

3.4.1 สำรวจและจัดทำสถิติที่สำคัญของโรงเรียน แต่ละปีการศึกษา เช่น สถิติจำนวนครู นักเรียน และบุคลากรอื่น ๆ เป็นต้น (74.49)

3.4.2 ประเมินผลโครงการวิจัยของครู-อาจารย์ ในโรงเรียน (72.20)

3.4.3 เผยแพร่ผลงานวิจัยของครูในโรงเรียนไปยังโรงเรียนอื่น ๆ และรวบรวมผลงานวิจัยที่น่าสนใจ ซึ่งหน่วยงานอื่น ทำไว้เผยแพร่แก่ครูในโรงเรียน (72.08)

3.4.4 วิเคราะห์ข้อสอบให้แก่หมวดวิชาต่าง ๆ (71.19)

3.5 หน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือฝ่ายอื่น ๆ ในโรงเรียนมี 4 หน้าที่คือ
3.5.1 ประสานงานกับฝ่ายบริหารในการประเมินผลงาน และโครงการของฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน (77.61)

3.5.2 ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ในการเลือกแผนการเรียน (75.47)

3.5.3 รวบรวมสถิติ หรือข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียน (73.33)

3.5.4 ทำหน้าที่สอนตามที่ได้รับมอบหมาย (70.69)

4. หน้าที่ที่บุคลากรในโรงเรียน ร้อยละ 60.00 - 69.99 คาดหวังให้ครู
วัดผลปฏิบัติ ได้แก่ หน้าที่ดังต่อไปนี้

4.1 หน้าที่ในงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนมี 2 หน้าที่ คือ

4.1.1 รายงานผลการสอบของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ (67.55)

4.1.2 พิจารณาความเหมาะสมในการให้ระดับคะแนนของอาจารย์

ประจำวิชา (61.38)

4.2 หน้าที่ในงานด้านสถิติ วิเคราะห์ และวิจัย มี 1 หน้าที่คือ

หน้าที่วิจัยปัญหา ที่สำคัญของโรงเรียน (64.53)

4.3 หน้าที่ในงานด้านการให้ความช่วยเหลือฝ่ายอื่น ๆ ในโรงเรียน

มี 4 หน้าที่ คือ

4.3.1 สร้างเครื่องมือต่าง ๆ ในการศึกษาข้อมูลให้แก่ฝ่ายแนะแนว
เช่น แบบสอบถาม แบบทดสอบความถนัด แบบทดสอบบุคลิกภาพ เป็นต้น (69.31)

4.3.2 จัดทำแผนการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน (68.43)

4.3.3 จัดนักเรียนใหม่ เข้ากลุ่มหรือชั้นเรียน (65.28)

4.3.4 วางแผนเรื่องการรับสมัคร และสอบคัดเลือกนักเรียนใหม่
(61.64)

5. หน้าที่ที่บุคลากรในโรงเรียนน้อยกว่าร้อยละ 60.00 คาดหวังให้ครู
วัดผลปฏิบัติ ได้แก่ หน้าที่ดังต่อไปนี้

5.1 หน้าที่ในงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนมี 2 หน้าที่คือ

5.1.1 จัดห้องตรวจข้อสอบ ประจำภาคเรียนให้แก่ครู-อาจารย์

แต่ละหมวดวิชา (59.87)

5.1.2 ประสานงานกับผู้บริหารในการกำหนดครุคูณสอบประจำภาค
เรียน (59.75)

5.2 หน้าที่ในงานด้านการให้ความช่วยเหลือฝ่ายอื่น ๆ ในโรงเรียน
มี 5 หน้าที่ คือ

5.2.1 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียนในรอบปีการศึกษา
(58.87)

5.2.2 จัดทำตารางสอนของโรงเรียน (53.33)

5.2.3 สร้างเกณฑ์การประเมินผลงาน เพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็น
หลักในการพิจารณา ความสำเร็จความชอบของบุคลากรในโรงเรียน (53.21)

5.2.4 จัดดำเนินการรับสมัครและสอบคัดเลือกนักเรียนใหม่
(52.58)

5.2.5 ประเมินผลการประชุมครูภายในโรงเรียน (49.56)

ข. หน้าที่ของครูวัดผลที่กลุ่มครู กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูวัดผล มีสัดส่วนของ
ผู้ที่เห็นด้วย สอดคล้องหรือใกล้เคียงกันมาก

จากการเปรียบเทียบ และทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของบุคลากร
ทั้งสามกลุ่ม ที่เห็นด้วยกับบทบาทหน้าที่ของครูวัดผล ด้วยค่า ไค-สแควร์ (χ^2 - test)
พบว่า มีหน้าที่บางประการที่กลุ่มครู กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูวัดผล มีสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วย
ใกล้เคียงกันมาก ซึ่งเมื่อเรียงลำดับจากหน้าที่ที่ทั้งสามกลุ่ม มีสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วย
สอดคล้องกันมากที่สุด และรอง ๆ ลงไปตามลำดับ ได้แก่หน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดแผนการเรียนและรายวิชาต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนที่โอนหรือย้ายมา
จากสถานศึกษาอื่น ๆ โดยกลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้เห็นด้วยประมาณร้อยละ
82, 81 และ 81 ตามลำดับ

2. พิจารณาและกำหนดรายวิชาต่าง ๆ ที่ควรเปิดสอนในภาคฤดูร้อน เพื่อ
ช่วยเหลือนักเรียนที่ยังเรียนไม่ครบรายวิชา และนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน โดยกลุ่มครู
ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้เห็นด้วยประมาณร้อยละ 81, 82 และ 82 ตามลำดับ

3. เปรียบแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในงานทะเบียนและวัดผล เช่น แบบฟอร์มการลงทะเบียน แบบฟอร์มการขอเปลี่ยนแปลง เพิ่ม ลด วิชาเรียน เป็นต้น กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล เห็นด้วยประมาณร้อยละ 94, 93 และ 94 ตามลำดับ

4. จัดนักเรียนใหม่เข้ากลุ่มหรือชั้นเรียน กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล เห็นด้วยประมาณร้อยละ 66, 64 และ 64 ตามลำดับ

5. เสนอสถิติหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานวัดผลของโรงเรียน กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล เห็นด้วยประมาณร้อยละ 95, 96 และ 95 ตามลำดับ

6. วางแผนงานการจัดทำข้อสอบประจำภาคเรียน กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้เห็นด้วยประมาณร้อยละ 84, 86 และ 86 ตามลำดับ

ค. หน้าที่ของครูวัดผลที่กลุ่มครู กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูวัดผล มีสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วย แตกต่างกันมาก

จากการเปรียบเทียบ และทดสอบ ความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของบุคลากร ทั้งสามกลุ่มที่เห็นด้วยกับบทบาทหน้าที่ของครูวัดผล ด้วยค่า ไค-สแควร์ พบว่า หน้าที่บางประการ มีค่า ไค-สแควร์ ตั้งแต่ 9.21 ขึ้นไป ซึ่งถือได้ว่า เป็นหน้าที่ที่ทั้งสามกลุ่มมีสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วย แตกต่างกันมาก (แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01) เมื่อเรียงลำดับจากความแตกต่างมากที่สุด และรอง ๆ ลงไปตามลำดับ ได้แก่ หน้าที่ดังต่อไปนี้

1. รายงานผลการสอบของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้เห็นด้วยประมาณร้อยละ 74, 64 และ 49 ตามลำดับ และจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า แต่ละกลุ่มมีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังให้ปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. วิเคราะห์ข้อสอบให้แก่หมวดวิชาต่าง ๆ กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้เห็นด้วยประมาณร้อยละ 74, 76 และ 54 ซึ่งจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มครูวัดผล มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังให้ปฏิบัติน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. สํารวจปัญหาในการจัดทำข้อสอบประจำภาคเรียน กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล เห็นด้วยประมาณร้อยละ 89, 98 และ 78 ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มครูวัดผล มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังให้ปฏิบัติ น้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. เป็นผู้แทนของโรงเรียน เข้าร่วมประชุม อบรม หรือสัมมนาครู คําาน การวัดผลในระดับกลุ่มโรงเรียน หรือระดับอื่น ๆ โดยกลุ่มผู้บริหาร และครูวัดผล มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังให้ปฏิบัติใกล้เคียงกัน คือประมาณร้อยละ 99 และ 98 ตามลำดับ กลุ่มครู มีผู้เห็นด้วย ประมาณร้อยละ 91 ซึ่งน้อยกว่าทั้งสองกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่คําารอชละของผู้คาคหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติแต่ละกลุ่มมีมากกว่าร้อยละ 90

5. ตรวจสอบความถูกต้องของการออกสํุครายงานประจำตัวนักเรียน กลุ่มครู และผู้บริหาร มีการอชละของผู้คาคหวังให้ครูวัดผล ปฏิบัติใกล้เคียงกันมากคือ ประมาณร้อยละ 79 แต่กลุ่มครูวัดผลมีผู้คาคหวังให้ปฏิบัติ ประมาณร้อยละ 61 ซึ่งน้อยกว่า ทั้งสองกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. สร้างเครื่องมือต่าง ๆ ในการศึกษาหาข้อมูล ให้แก่ฝ่ายแนะแนว เช่น แบบสอบถาม แบบทดสอบบุคลิกภาพ เป็นต้น กลุ่มครู และผู้บริหาร มีผู้เห็นด้วย ประมาณ ร้อยละ 73 และ 71 ตามลำดับ กลุ่มครูวัดผล มีผู้เห็นด้วย ประมาณร้อยละ 54 ซึ่งน้อยกว่า ทั้งสองกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

7. ประเมินผลการเรียนของนักเรียน เพื่อเปรียบเทียบมาตรฐานทางวิชาการ กับระดับอื่น ๆ เช่น ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับจังหวัด ระดับภาคการศึกษา เป็นต้น กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้คาคหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติ ประมาณร้อยละ 89, 93 และ 80 ตามลำดับ

8. อํานวยความสะดวกในการสอบ ประจำภาคเรียน ให้แก่ ครูและนักเรียน กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้ที่คาคหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติประมาณร้อยละ 71, 77 และ 59 ตามลำดับ

9. สร้างเกณฑ์การประเมินผลงาน เพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นหลักในการพิจารณา ความดี ความชอบของบุคลากรในโรงเรียน กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้เห็นด้วย ประมาณร้อยละ 57, 52 และ 41 ตามลำดับ

10. ทิजारณาความเหมาะสมในการให้ระดับคะแนน ของอาจารย์ประจำวิชา
กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้เห็นด้วย ประมาณร้อยละ 56, 70 และ 66 ตามลำดับ
11. ประเมินผลโครงการวิจัยของ ครู-อาจารย์ ภายในโรงเรียน กลุ่มครู
ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้เห็นด้วยประมาณร้อยละ 75, 73 และ 61 ตามลำดับ
12. อำนวยความสะดวกแก่ครูในการจัดทำข้อสอบ ประจำภาคเรียน กลุ่มครู
ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้เห็นด้วย ประมาณร้อยละ 80, 85 และ 70 ตามลำดับ
13. เชิญวิทยากรมาเผยแพร่ความรู้แก่ครูในค่านสถิติ และการวิจัย กลุ่มครู
ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้เห็นด้วย ประมาณร้อยละ 85, 91 และ 78 ตามลำดับ
14. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดทำข้อสอบประจำภาคเรียน กลุ่มครู
ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้เห็นด้วยประมาณร้อยละ 77, 81 และ 67 ตามลำดับ
15. อำนวยความสะดวกแก่นักเรียน และเจ้าหน้าที่ ในการลงทะเบียน
วิชาเรียน กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้เห็นด้วย ประมาณร้อยละ 90, 90 และ 80
ตามลำดับ
16. สร้างแบบทดสอบมาตรฐานเพื่อบริการแก่ครูในโรงเรียน กลุ่มครู ผู้
บริหาร และครูวัดผล มีผู้เห็นด้วยประมาณร้อยละ 86, 82 และ 75 ตามลำดับ
- ง. บทบาทหน้าที่ของครูวัดผลที่กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง
และขนาดเล็ก มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติใกล้เคียงกันมาก
1. หน้าที่ที่บุคลากรทั้ง 3 กลุ่ม มีสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วย ใกล้เคียงกันมาก
และนับว่ามีความสำคัญมากที่สุด (ได้รับความคาดหวังจากบุคลากรทั้งหมด ตั้งแต่ร้อยละ
90.00 ขึ้นไป) ได้แก่ หน้าที่ดังต่อไปนี้
- 1.1 แนะนำครู-อาจารย์ให้เข้าใจหลักและวิธีการวัดผลเบื้องต้น
  - 1.2 ประสานงานกับ ครู-อาจารย์ เพื่อสร้างแบบทดสอบมาตรฐาน
  - 1.3 เสนอสถิติหรือข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานวัดผลของโรงเรียน
  - 1.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของฝ่ายทะเบียนและวัดผล
  - 1.5 จัดหาตำรา เอกสาร และอุปกรณ์ การวัดผลเพื่อบริการแก่ครู

2. หน้าที่ที่บุคลากรทั้ง 3 กลุ่ม มีสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วย ใกล้เคียงกันมาก และนับว่า มีความสำคัญมาก (ได้รับความคาดหวังจากบุคลากรทั้งหมด ร้อยละ 80.00 - 89.99) ได้แก่หน้าที่ดังต่อไปนี้

2.1 ทหารู้กับครูโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อสร้างแบบทดสอบมาตรฐานร่วมกัน
 2.2 เชิญวิทยากรมาเผยแพร่ความรู้ แก่ครูค่านสถิติ และการวิจัย
 2.3 ประสานงานกับฝ่ายวิชาการ ในเรื่องการสอนซ่อมเสริม เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้า หรือมีปัญหาทางการเรียน

2.4 ประสานงานกับโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อจัดสัมมนา ครู คำนการวัดผล ในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับอำเภอ เป็นต้น

2.5 ให้นำปรึกษาแก่ครูในหลักและเทคนิควิธีต่าง ๆ สำหรับการวัดผล เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การให้คะแนนผลงาน เป็นต้น

2.6 ให้นำปรึกษาแก่ครูในค่านสถิติ และการวิจัย

3. หน้าที่ที่บุคลากรทั้ง 3 กลุ่ม มีสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วย ใกล้เคียงกันมาก และนับว่า มีความสำคัญ ปานกลาง (ได้รับความคาดหวังจากบุคลากรทั้งหมด ร้อยละ 70.00 - 79.99) ได้แก่ หน้าที่ดังต่อไปนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อสอบให้แก่หมวดวิชาต่าง ๆ

3.2 เผยแพร่ผลงานวิจัยของครูในโรงเรียนไปยังโรงเรียนอื่น ๆ และรวบรวมผลงานวิจัยที่น่าสนใจ ซึ่งหน่วยงานอื่น ทำไว้เผยแพร่แก่ครูในโรงเรียน

3.3 เก็บรักษา และจ่ายข้อสอบประจำภาคเรียน

3.4 ประเมินผลโครงการวิจัยของครู-อาจารย์ ภายในโรงเรียน

4. หน้าที่ที่บุคลากรทั้ง 3 กลุ่ม มีสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วยใกล้เคียงกันมาก แต่ นับว่ามีความสำคัญน้อย (ได้รับความคาดหวังจากบุคลากรทั้งหมด ร้อยละ 60.00-69.99) ได้แก่ หน้าที่ดังต่อไปนี้

4.1 รายงานผลการสอบของนักเรียนให้ผู้บริหารทราบ

4.2 วิจัยปัญหาที่สำคัญของโรงเรียน

5. หน้าที่ที่บุคคลากรทั้ง 3 กลุ่ม มีสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วยใกล้เคียงกันมาก แต่นับว่ามีความสำคัญน้อยที่สุด คือหน้าที่ดังต่อไปนี้ (ได้รับความคาดหวังไม่ถึงร้อยละ 60)

5.1 สร้างเกณฑ์การประเมินผลงาน เพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นหลักในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรภายในโรงเรียน

5.2 ประเมินผลการประชุมครูภายในโรงเรียน

จ. หน้าที่ของครูวัดผล ที่กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วย แตกต่างกันมาก

เมื่อจัดเรียงลำดับจากหน้าที่ที่บุคคลากรทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าว มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติแตกต่างกันมากที่สุด และรอง ๆ ลงไปตามลำดับ ได้แก่หน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำตารางสอบประจำภาคเรียน หน้าที่นี้ กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผล ปฏิบัติประมาณร้อยละ 74, 66 และ 86 ตามลำดับ และจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก มีสัดส่วนของผู้ที่เห็นด้วย มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. สอนตามที่ได้รับมอบหมาย หน้าที่นี้ กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผล ปฏิบัติประมาณร้อยละ 65, 70 และ 82.32 ซึ่งจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มบุคลากร โรงเรียนขนาดเล็ก มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังให้ ครูวัดผล ปฏิบัติหน้าที่ที่สอน มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ให้บริการออกหลักฐานผลการเรียนของนักเรียน กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติ ประมาณร้อยละ 80, 89 และ 93 ตามลำดับ ซึ่งจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติ น้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. จัดดำเนินการรับสมัคร และสอบคัดเลือกนักเรียนใหม่ กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติประมาณร้อยละ 48, 49 และ 65 ตามลำดับ ซึ่งจากการทดสอบ พบว่า กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวัง ให้ครูวัดผลปฏิบัติมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. จัดทำแผนการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก มีผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติ ประมาณร้อยละ 70, 61 และ 77 ตามลำดับ ซึ่งจากการทดสอบ พบว่า กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังในครูวัดผลปฏิบัติ น้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ร่วมกับฝ่ายแนะแนวทำวิจัยต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของบริการแนะแนว เช่น วิจัยเปรียบเทียบวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้คำปรึกษา เป็นต้น กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติ ประมาณร้อยละ 75, 84 และ 87 ตามลำดับ ซึ่งจากการทดสอบ พบว่า กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติ น้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

7. จัดนักเรียนใหม่ เข้ากลุ่มหรือชั้นเรียน หน้าที่นี้ กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติ ประมาณร้อยละ 64, 60 และ 75 ตามลำดับ ซึ่งจากการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

8. วางแผนงานการจัดทำข้อสอบประจำภาคเรียน หน้าที่นี้ กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติประมาณร้อยละ 87, 80 และ 90 ตามลำดับ ซึ่งจากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติ น้อยกว่ากลุ่มบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ฉ. ผลจากการทดสอบสมมุติฐาน 4 ข้อ

1. ไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะยืนยันว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิค่ากว่าปริญญาตรี มีความคาดหวังให้ครูวัดผลมีบทบาทหน้าที่ในงานด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวัดผลมากกว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป
2. ได้รับความยืนยันจากข้อมูลส่วนใหญ่ว่า กลุ่มครูผู้สอนมีความคาดหวังให้ครูวัดผลมีบทบาทหน้าที่ในงานด้านการสร้าง และสนับสนุนการสร้างแบบทดสอบ มากกว่ากลุ่มครูวัดผล
3. ไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะยืนยันว่า กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคาดหวังให้ครูวัดผลมีบทบาทหน้าที่ในงานด้านสถิติ วิเคราะห์ และวิจัย มากกว่ากลุ่มผู้บริหารในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็กรวมกัน
4. ได้รับความยืนยันจากข้อมูลส่วนใหญ่ว่า กลุ่มครู และผู้บริหาร คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ มากกว่า กลุ่มครูวัดผลคาดหวัง

อภิปรายผลการวิจัย

ก. ผลจากการสำรวจความคาดหวังของบุคลากรโดยส่วนรวมต่อบทบาทหน้าที่ของครูวัดผล

จากการสำรวจความคาดหวังของบุคลากร ปรากฏว่า จำนวนหน้าที่ที่ได้รับความคาดหวังจากบุคลากรโดยส่วนรวม ให้ครูวัดผลปฏิบัติจำแนกตามปริมาณของบุคลากรที่คาดหวัง มีดังต่อไปนี้

หน้าที่ที่ได้รับความคาดหวังจากบุคลากรตั้งแต่ร้อยละ 90.00 ขึ้นไป มี 18 หน้าที่
 หน้าที่ที่ได้รับความคาดหวังจากบุคลลากรร้อยละ 80.00-89.99 มี 22 หน้าที่
 หน้าที่ที่ได้รับความคาดหวังจากบุคลลากรร้อยละ 70.00-79.99 มี 16 หน้าที่
 หน้าที่ที่ได้รับความคาดหวังจากบุคลลากรร้อยละ 60.00-69.99 มี 7 หน้าที่
 หน้าที่ที่ได้รับความคาดหวังจากบุคลลากรน้อยกว่าร้อยละ 60.00 มี 7 หน้าที่

จะเห็นว่าหน้าที่ที่ได้รับความคาดหวังจากบุคลากรจำนวนมาก ให้ครูวัดผลปฏิบัติ นั้น มีจำนวนมากมายหลายหน้าที่ ซึ่งหน้าที่บางประการไม่ใช่หน้าที่โดยตรงของครูวัดผล การที่ครูวัดผลได้รับความคาดหวังให้ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เป็นจำนวนมากนั้น อาจจะเนื่องมาจากสาเหตุที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร และระบบการวัดผลการเรียนการสอน ทำให้ครูผู้สอน มีภาระหน้าที่เพิ่มขึ้นกว่าเดิมอีกมาก กล่าวคือ การวัดผลตามหลักสูตรใหม่ มีองค์ประกอบหลายประการ นับตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การประเมินผลความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การประเมินผลรวมสรุป (Summative Evaluation) เพื่อตัดสินผลการเรียน ตลอดจน การสร้าง และวิเคราะห์ข้อทดสอบ เป็นต้น ซึ่งวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าว ทำให้ครูมีภาระเพิ่มขึ้น และต้องใช้ความรู้เฉพาะในวิชาการวัดผลด้วย ซึ่งอาจจะมีครูบางส่วนไม่เคยศึกษา มาก่อน หรือบางส่วนอาจจะไม่มีความมั่นใจว่าจะปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง จึงคาดหวังให้ครูวัดผล มีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และแบ่งเบาภาระตามสมควร

2. เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีการขยายตัวเป็นโรงเรียนเต็มรูป กล่าวคือ มีทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย จำนวนนักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนเพิ่มขึ้นกว่าเดิมมาก ทำให้ประสบปัญหาหลายประการ เช่น การเก็บรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ มีความซับซ้อนมากขึ้น จำเป็นต้องอาศัยระเบียบวิธีทางสถิติ การแก้ปัญหาบางประการ จำเป็นต้องใช้ระเบียบวิธีวิจัย เป็นต้น ผู้บริหารและครูอาจคาดหวังให้ครูวัดผล ซึ่งเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ในทางสถิติ และการวิจัย ให้ความช่วยเหลือ หรือรับผิดชอบในหน้าที่เหล่านี้

3. เนื่องจากความรู้ด้านการวัดผลในปัจจุบัน มีความก้าวหน้ากว่าเดิมมาก ตลอดจนความต้องการในการดำเนินงานวิจัย เข้ามามีบทบาทในทางการเรียนการสอนมากขึ้น ครูอาจมีความสนใจที่จะศึกษา และคาดหวังให้ ครูวัดผล เป็นสื่อกลางเผยแพร่ความรู้ และเทคนิคใหม่ ๆ ในด้าน การวัดผล และวิจัย อยู่เสมอ ตลอดจนคาดหวังให้ ครูวัดผลเป็นผู้นำในการวิจัยปัญหาต่าง ๆ ในโรงเรียน

4. เนื่องจากหน้าที่บางประการ ของบุคลากรที่จะดำเนินการ หรือรับผิดชอบโดยตรง ตำแหน่งครูวัดผลเป็นตำแหน่งใหม่ ซึ่งมีหน้าที่ในการสนับสนุนการเรียนการสอน ภายในโรงเรียน ครู และผู้บริหาร อาจคาดหวังให้ครูวัดผลเป็นผู้ดำเนินการ หรือรับผิดชอบหน้าที่ต่าง ๆ เหล่านั้น

เมื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมของหน้าที่ที่ครูวัดผลควรปฏิบัติ โดยยึดถือปริมาณของบุคลากรที่คาดหวังเป็นเกณฑ์แล้ว หน้าที่ที่ครูวัดผลควรปฏิบัติ น่าจะเป็นหน้าที่ที่บุคลากรตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป คาดหวังให้ปฏิบัติมีจำนวนทั้งสิ้น 40 หน้าที่ ซึ่งจำแนกเป็นหน้าที่ด้านการให้คำแนะนำทางการวัดผล 8 หน้าที่ ด้านการสร้างและสนับสนุนการสร้างแบบทดสอบ 7 หน้าที่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน 10 หน้าที่ ด้านทะเบียนวิชาเรียน 6 หน้าที่ ด้านสถิติ วิเคราะห์ และวิจัย 5 หน้าที่ และด้านการให้ความช่วยเหลือฝ่ายอื่น ๆ 4 หน้าที่

เมื่อพิจารณาถึงสภาพปัจจุบันของโรงเรียนมัธยมศึกษาแล้ว จำนวนครูวัดผลของแต่ละโรงเรียนนั้นมีจำนวนน้อยมาก คงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ให้บรรลุผลได้ทุกหน้าที่ ดังนั้นผู้บริหารควรจะได้มีการพิจารณาให้รอบคอบ ก่อนที่จะมอบหมายหน้าที่ให้ครูวัดผลปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของหน้าที่และขีดความสามารถของครูวัดผลด้วย จากการวิจัยนี้พบว่า หน้าที่บางประการซึ่งมิใช่หน้าที่ของครูวัดผลโดยตรง แต่มีบุคลากรเป็นจำนวนมากคาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติ เช่น หน้าที่ในด้านการวิจัย ด้านการให้ความช่วยเหลือฝ่ายอื่น ๆ เช่น ฝ่ายแนะแนว ฝ่ายธุรการ เป็นต้น หน้าที่ต่าง ๆ เหล่านี้ น่าจะมีการพิจารณาอีกครั้งหนึ่งว่า ควรจะมอบหมายให้ครูวัดผลหรือบุคลากรอื่น ๆ เป็นผู้ปฏิบัติ

อนึ่ง หน้าที่ในด้านการวิจัย นับว่ามีความสำคัญต่อสภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบัน เพราะปัญหาบางประการจำเป็นต้องอาศัยระเบียบวิธีทางการวิจัย ช่วยแก้ไข และหน้าที่นี้ได้รับความคาดหวังจากบุคลากรจำนวนมาก ให้ครูวัดผลเป็นผู้ปฏิบัติ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก หน้าที่ในค่านนี้ไม่มีบุคลากรที่จะดำเนินการหรือรับผิดชอบโดยตรง แต่ในขณะเดียวกัน ครูวัดผลซึ่งมีจำนวนน้อย ก็มีภารกิจในงานที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลมากเพียงพอแล้ว ครูวัดผลคงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่วิจัยอย่างมีประสิทธิภาพได้ เพราะภาระหน้าที่ในงานด้านการวิจัยนั้น ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ที่มีความยุ่งยากหลายประการ นับตั้งแต่การสำรวจปัญหา การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย การสุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย ดังนั้นผู้บริหารน่าจะมีการพิจารณาแต่งตั้งตำแหน่งบุคลากรทางการวิจัยโดยเฉพาะ ซึ่งไม่ควรจะกำหนดให้ครูวัดผลปฏิบัติหน้าที่ทางการวัดผล และวิจัย ในขณะเดียวกัน

ข. ผลจากการเปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทหน้าที่ของครูวัดผล ระหว่าง
กลุ่มครู กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูวัดผล

จากการเปรียบเทียบความคาดหวัง: ทบพบาทหน้าที่ของครูวัดผล ระหว่างกลุ่มครู
กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูวัดผล ปรากฏว่า มีบางหน้าที่ที่ทั้งสามกลุ่ม มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวัง
ใกล้เคียงกัน แต่ก็มียุหลายหน้าที่ที่ทั้งสามกลุ่ม มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวัง แตกต่างกัน ซึ่ง
สาเหตุของความแตกต่าง และความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังของกลุ่มบุคลากรดังกล่าว
จะนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

สาเหตุที่กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวัง ทบพบาทหน้าที่
ของครูวัดผลแตกต่างกัน อาจจะเป็นเนื่องมาจากดังต่อไปนี้

1. ลักษณะหน้าที่ของบุคลากรทั้งสามกลุ่มแตกต่างกัน กล่าวคือ ครูมีหน้าที่สำคัญ
คือการสอน และการควบคุมความประพฤติของนักเรียน ครูวัดผลมีหน้าที่สำคัญคือ สนับสนุน
และอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอน โดยเฉพาะในคำหน้าที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล
ส่วนผู้บริหาร มีหน้าที่รับผิดชอบในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านวิชาการ ด้านธุรการ ด้านการ
ปกครอง ด้านกิจกรรม เป็นต้น การเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ ทำให้ครูผู้สอนมีภาระ
เพิ่มขึ้นกว่าเดิมอีกมาก เช่น มีการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นรายวิชา การสอนและวัดผลตาม
วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน เป็นต้น
หน้าที่อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนี้ จะเพิ่มภาระให้แก่ครูผู้สอน จากภาระเดิมซึ่งมี
ปริมาณมากอยู่แล้ว และยิ่งกว่านั้น หน้าที่หลายประการที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลนั้น ต้องใช้
ความรู้ความสามารถในสาขาการวัดผลโดยเฉพาะ จึงเป็นเหตุให้ครูผู้สอนต้องการความ
ช่วยเหลือจากฝ่ายวัดผลของโรงเรียนเป็นอย่างมาก สำหรับกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมัธยม
ศึกษาในปัจจุบัน เชื่อว่าคงจะตระหนักในความสำคัญทางวิชาการมากยิ่งขึ้น จึงต้องพยายาม
หาทางช่วยเหลือครูผู้สอน และส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น จากการวิจัยนี้
พบว่า ส่วนใหญ่แล้ว กลุ่มครู และกลุ่มผู้บริหาร มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังในบทบาทหน้าที่ของ
ครูวัดผล สอดคล้องกันเป็นจำนวนมาก ซึ่งความคาดหวังดังกล่าว ส่วนใหญ่สูงกว่า กลุ่มครู
วัดผล ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า กลุ่มครูวัดผลเห็นว่าจำนวนครูวัดผลแต่ละโรงเรียนมีน้อย

หน้าที่บางประการอาจจะเกินความสามารถของตนเอง ดังนั้นจึงมีอยู่หลายหน้าที่ที่ครูวัดผลคาดหวังให้ตนเองปฏิบัติน้อยกว่า กลุ่มครู และผู้บริหาร คาดหวัง

2. ลักษณะของหน้าที่หรือกิจกรรมที่กำหนดให้ครูวัดผลเป็นผู้ปฏิบัติ อาจเป็นผลทำให้ กลุ่มครู กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูวัดผล มีความคาดหวังที่แตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างกันระหว่างความคาดหวังนี้ จำแนกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่คือ กลุ่มครูมีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังมากกว่ากลุ่มครูวัดผล และกลุ่มครูมีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังน้อยกว่ากลุ่มครูวัดผลอีกประการหนึ่ง ความแตกต่างดังกล่าวนี้ เป็นผลมาจากลักษณะของหน้าที่ที่กำหนดให้ครูวัดผลเป็นผู้ปฏิบัติ กล่าวคือ

2.1 หน้าที่ที่ทำให้กลุ่มครูมีความคาดหวังสูงกว่ากลุ่มครูวัดผล มักจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

2.1.1 หน้าที่ที่จัดให้บริการด้านความสะดวกในงานวัดผลแก่กลุ่มครู แต่ไม่ใช่เป็นงานเชิงวิชาการ เช่น อำนวยความสะดวกในการจัดทำข้อสอบ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำข้อสอบ อำนวยความสะดวกแก่ครู และนักเรียนในการสอบประจำภาคเรียน อำนวยความสะดวกแก่นักเรียน และเจ้าหน้าที่ในการลงทะเบียนวิชาเรียน รายงานผลการสอบของนักเรียนใหญ่ปกครองทราบ เป็นต้น

2.1.2 หน้าที่ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะสาขา ใช้เวลาและบุคลากรเป็นจำนวนมาก และหน้าที่ดังกล่าวนี้สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เช่น สร้างแบบทดสอบมาตรฐานบริการแก่ครูในโรงเรียน หรือกับครูโรงเรียนอื่นเพื่อสร้างแบบทดสอบมาตรฐานร่วมกัน วิเคราะห์ข้อสอบเพื่อให้แก่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ประเมินผลโครงการวิจัยของครูในโรงเรียน สร้างเครื่องมือต่าง ๆ ให้แก่ฝ่ายแนะแนว เป็นต้น

2.2 หน้าที่ที่ทำให้กลุ่มครู มีความคาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติตนน้อยกว่ากลุ่มครูวัดผล จะมีลักษณะเป็นหน้าที่ที่ก้าวล่วงอำนาจหน้าที่ของครูผู้สอน ทำให้ครูผู้สอนไม่มีความสำคัญทางวิชาการเท่าที่ควร เช่น หน้าที่พิจารณาความเหมาะสมในการให้ระดับคะแนนของอาจารย์ประจำวิชา รวบรวมรายชื่อนักเรียนที่ไม่มีสิทธิ์สอบจากอาจารย์ประจำวิชา เสนอผู้บริหารเพื่อดำเนินการตามความเหมาะสม ซึ่งครูผู้สอนอาจจะลงความเห็นว่าการให้ระดับคะแนน

หรือการให้สิทธิในการสอนนั้น น่าจะอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน เพราะครูผู้สอนย่อมมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่ตนสอนมากกว่า ผู้บริหาร และครูวัดผล

สำหรับความคาดหวังในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งมีได้นำมาเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ นั้น เนื่องจากเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว พบว่า สัดส่วนของผู้บริหารที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ นั้น มักจะสูงกว่าทุกกลุ่มเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าหน้าที่นั้น ๆ จะมีลักษณะเอื้ออำนวยผลประโยชน์ให้กับครูผู้สอน หรือจะก้าวกายอำนาจหน้าที่ของครูผู้สอนก็ตาม ส่วนใหญ่แล้ว สัดส่วนของผู้ที่คาดหวังในกลุ่มผู้บริหารจะใกล้เคียงกับกลุ่มครูผู้สอน ซึ่งจะสูงกว่ากลุ่มครูวัดผล แต่มี 1 หน้าที่ ที่สัดส่วนของผู้ที่คาดหวังในกลุ่มผู้บริหารน้อยกว่ากลุ่มครูวัดผล คือ หน้าที่สอนตามที่ได้รับมอบหมาย หน้าที่นี้ กลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล มีผู้ที่คาดหวังประมาณร้อยละ 68, 71 และ 79 ตามลำดับ เหตุที่ กลุ่มครูผู้สอน และผู้บริหาร คาดหวังให้ครูวัดผลทำหน้าที่สอนน้อยกว่ากลุ่มครูวัดผล อาจจะเป็นเพราะว่า ครู และผู้บริหาร เห็นว่าครูวัดผลมีจำนวนน้อย งานทางด้านการวัดผลมีมากเพียงพอแล้ว ดังนั้นครูวัดผลควรจะทำหน้าที่ในด้านการวัดผล เพื่อสนับสนุนครูผู้สอน ซึ่งจะเป็นผลให้การเรียนการสอนในโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่ครูวัดผลอาจจะมีความคิดเห็นว่า งานสอนนั้นเป็นงานที่มีอิสระมากกว่างานบริการ และอีกประการหนึ่ง งานสอนทำให้ครูวัดผลได้เข้าใจถึงปัญหาต่าง ๆ ของครู และนักเรียน อันเกิดจากการเรียนการสอน และการวัดผล เพื่อเป็นข้อมูลในการปฏิบัติหน้าที่ของครูวัดผล ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ครูวัดผล คาดหวังในหน้าที่สอนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

อย่างไรก็ตาม จากการเปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทหน้าที่ของครูวัดผลระหว่างกลุ่มครู ผู้บริหาร และครูวัดผล ยังพบว่า มีหน้าที่บางประการที่ทั้งสามกลุ่ม มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังใกล้เคียงกัน สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้บุคลากรทั้งสามกลุ่มดังกล่าว มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังสอดคล้องหรือใกล้เคียงกัน น่าจะขึ้นอยู่กับลักษณะหน้าที่ ที่กำหนดให้ครูวัดผลปฏิบัติเป็นสำคัญ กล่าวคือ หน้าที่ที่กำหนดบุคลากรสามกลุ่ม มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังใกล้เคียงกัน จะมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. หน้าที่ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะทางด้านการวัดผล แต่ไม่ต้องใช้เวลาและบุคลากรเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ทางด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับ

การวัดผล หน้าที่เช่นนี้เป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอน และไม่เกินความสามารถของครูวัดผลที่จะปฏิบัติได้

2. หน้าที่ที่เป็นไปตามข้อกำหนดขององค์การ ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่เฉพาะของฝ่ายวัดผล และฝ่ายวัดผลเคยได้ถือปฏิบัติกันมาโดยตลอด เช่น หน้าที่ในการเตรียมแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในงานทะเบียนและวัดผล เสนอข้อมูล หรือสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับงานวัดผลของโรงเรียน วางแผนงานการจัดทำข้อสอบประจำภาคเรียน เป็นต้น

3. หน้าที่ที่อำนวยความสะดวกประโยชน์ให้กับนักเรียน ในด้านการเรียน และไม่ต้องใช้บุคลากรในด้านการวัดผลเป็นจำนวนมาก เช่น หน้าที่ในการพิจารณา และกำหนดรายวิชาต่าง ๆ ที่ควรเปิดสอนภาคฤดูร้อน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ยังเรียนไม่ครบรายวิชา จัดนักเรียนเข้ากลุ่มหรือชั้นเรียน จัดแผนการเรียนและรายวิชาต่าง ๆ ให้กับนักเรียนที่โอนหรือย้ายมาจากสถานศึกษาอื่น ๆ เป็นต้น

ค. ผลจากการทดสอบสมมุติฐาน

จากการทดสอบสมมุติฐาน 3 ข้อ ปรากฏว่า ข้อคนพบจากการวิจัยนี้ สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2 แต่ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อ 1 และข้อ 3 ซึ่งสาเหตุของความสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานนี้ จะนำมาอภิปรายเป็นรายข้อดังต่อไปนี้

1. สมมุติฐานข้อ 1 คือ "กลุ่มครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคาดหวังให้ครูวัดผลมีบทบาทหน้าที่ในด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวัดผล มากกว่ากลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป" สมมุติฐานข้อนี้ ไม่ได้รับการยืนยันจากข้อมูลว่าเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจากความคาดหวังในเรื่องนี้ น่าจะมีความสัมพันธ์กับพื้นฐานความรู้ความสามารถทางด้านการวัดผลของกลุ่มครู กล่าวคือ กลุ่มครูที่มีพื้นฐานความรู้ทางด้านการวัดผลน้อยกว่า น่าจะมีความคาดหวังที่จะให้ครูวัดผล มีบทบาทในการให้คำแนะนำมากกว่า แต่เมื่อพิจารณาถึงสภาพปัจจุบันครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีนั้น ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และวิทยฐานะของตน โดยการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและนอกเวลาราชการ นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 เป็นต้นมา กรมการฝึกหัดครู มีโครงการฝึกอบรมครูประจำการ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และวิทยฐานะ

ของครูประจำการ ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งในปัจจุบันครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่กำลังเข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการนี้ และอีกส่วนหนึ่งกำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ทั้งในและนอกเวลาราชการ ซึ่งหลักสูตรระดับปริญญาตรีทางการศึกษา ส่วนใหญ่จะกำหนดให้วิชาการวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นวิชาบังคับ ด้วยเหตุนี้ความรู้ความสามารถทางด้านการวัดผล ของกลุ่มครูที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป และกลุ่มที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ไม่น่าจะมีความแตกต่างกันมาก ดังนั้นทั้งสองกลุ่มดังกล่าว จึงมีความคาดหวังที่จะให้ครูวัดผล มีบทบาทหน้าที่ในด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวัดผลไม่แตกต่างกัน

2. สมมุติฐาน ข้อ 2 คือ "กลุ่มครูมีความคาดหวังให้ครูวัดผลมีบทบาทหน้าที่ในด้านการสร้างและสนับสนุนการสร้างแบบทดสอบมากกว่ากลุ่มครูวัดผล" สมมุติฐานข้อนี้ได้รับการยืนยันจากข้อมูล ว่าเป็นความจริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร และระบบการวัดผลการเรียนการสอน ทำให้ครูผู้สอนมีภาระหน้าที่ในด้านการสอนเพิ่มขึ้นกว่าเดิม ปัจจุบันนี้ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ต้องปฏิบัติหน้าที่สอนประจำประมาณสัปดาห์ละ 16-20 คาบ ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่นั้น ครูจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เป็นรายวิชา การสอน การวัดผล ต้องกระทำให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว ตลอดจนการจัดการสอนซ่อมเสริม เมื่อพบว่านักเรียนไม่ผ่านวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ นอกจากงานสอนแล้ว ครูยังมีภาระหน้าที่ในงานด้านอื่น ๆ อีก เช่น ด้านการปกครองนักเรียน ด้านการให้คำปรึกษา ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา หรืออาจารย์ประจำวิชา ภาระหน้าที่ต่าง ๆ เหล่านี้ อาจจะเป็นสาเหตุให้ครูผู้สอน ไม่มีเวลาเพียงพอในการสร้างข้อสอบที่ดีได้ จึงหวังว่าหน้าที่ดังกล่าวนี้จะได้รับความร่วมมือ และสนับสนุนจากครูวัดผล ประการที่สอง เนื่องจากการวัดผลตามหลักสูตรใหม่ เน้นการวัดตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ทำให้การสร้างข้อสอบมีความยุ่งยากมากขึ้น โดยเฉพาะข้อสอบที่ดี หรือข้อสอบมาตรฐาน การสร้างจะต้องอาศัยหลักวิชา และเทคนิควิธี ตลอดจนทักษะในการสร้างอย่างมาก กลุ่มครูส่วนใหญ่อาจขาดเวลา และความมั่นใจในการสร้างข้อสอบที่ดี ดังนั้นกลุ่มครูจึงคาดหวังให้ครูวัดผลมีบทบาทในงานด้านการสร้าง และสนับสนุนครูในการสร้างแบบทดสอบเป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย

ของ ปองจิต อ่อนเฒ่า¹ ที่พบว่า ครูสอนภาษาไทย กำลังประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น ไม่
 ชำนาญการสร้างข้อสอบ ไม่มีเวลาสร้างข้อทดสอบ และต้องการให้จัดตั้งคลังข้อสอบ เพื่อ
 บริการแก่ครู และการวิจัยของ พรรณเพ็ญ ทนกล้า² พบว่า ครูสอนสังคมศึกษา ต้องการให้
 ฝ่ายวัดผลของโรงเรียน จัดทำตัวอย่างข้อสอบทุก ๆ บทเรียน ให้ครอบคลุมพฤติกรรมทุกด้าน
 แต่สำหรับกลุ่มครูวัดผลเองในปัจจุบันนี้ ยังมีจำนวนน้อย แมว่าจะมีความรู้ความสามารถใน
 การสร้าง และสนับสนุนการสร้างแบบทดสอบได้ แต่ก็ขาดบุคลากรและเวลาในการสร้าง
 กลุ่มครูวัดผลอาจจะมองเห็นปัญหาหลายประการในการสร้างแบบทดสอบ ดังนั้นกลุ่มครูวัดผล
 จึงมีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติหน้าที่ในด้านการสร้างแบบทดสอบ น้อยกว่ากลุ่มครู

3. สมมุติฐาน ข้อ 3 คือ " กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคาดหวังให้
 ครูวัดผลมีบทบาทหน้าที่ในงานด้านสถิติ วิเคราะห์ และวิจัย มากกว่ากลุ่มผู้บริหารในโรงเรียน
 ขนาดกลาง และขนาดเล็กเหมือนกัน" สมมุติฐานข้อนี้ไม่ได้รับการยืนยันจากข้อมูลส่วนใหญ่ว่า
 เป็นความจริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลที่สำคัญสองประการคือ

ประการแรก ในปัจจุบันวิทยาการทางด้านการวิจัยเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป
 โดยเฉพาะการวิจัยทางการศึกษา กำลังเป็นที่สนใจในวงการศึกษาทุกระดับ ผู้บริหารโรงเรียน
 มัธยมศึกษาทุกขนาด ก็คงจะเห็นคุณค่าของงานวิจัย และต้องการจะสนับสนุนให้บุคลากรใน
 โรงเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการวิจัย เช่นเดียวกัน และเนื่องจากการวิจัยเป็น
 วิทยาการที่ค่อนข้างใหม่ สำหรับบุคลากรในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนั้นบุคลากรที่จะ
 เป็นผู้นำทางด้านการวิจัยโดยตรง จึงหาได้ยากในปัจจุบัน ผู้บริหารอาจจะลงความเห็น
 ครูวัดผลคงจะมีพื้นฐานความรู้ทางด้านการวิจัยบ้างตามสมควร ดังนั้นครูวัดผลจึงได้รับความ

¹ ปองจิต อ่อนเฒ่า, "ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย," 2522.

² พรรณเพ็ญ ทนกล้า, "ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน วิชา สังคมศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย," 2523.

คาดหวังจากผู้บริหารโรงเรียน ให้เป็นผู้นำในด้านการวิจัย ซึ่งรวมไปถึงการเผยแพร่ความรู้ในสาขาสถิติ และการวิจัย ให้แก่ครูในโรงเรียนด้วย

ประการที่สอง เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันนี้ กำลังประสบปัญหาต่าง ๆ ที่มีความสลับซับซ้อนหลายประการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันที่มีความผูกพันอย่างใกล้ชิดกับสังคม ย่อมได้รับผลกระทบกระเทือนจากสภาพทางสังคมเช่นเดียวกัน ปัญหาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง หรือขนาดเล็ก ย่อมมีความสลับซับซ้อน คล้ายคลึงกัน เพราะปัญหาทั้งหลายเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัญหาทางสังคม การแก้ปัญหาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงมีข้อเรื่องง่ายนัก แต่วิธีการแก้ปัญหาอันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป คือวิธีการวิจัย ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงสาเหตุ และแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่เชื่อได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนทุก ๆ ขนาด คงจะตระหนักในคุณค่าของการวิจัยไม่แตกต่างกัน เพราะการวิจัยเริ่มเข้ามามีบทบาทในโรงเรียนมัธยมศึกษาแล้ว ซึ่งอาจจะทำให้ผู้บริหารทั้งสองกลุ่ม คือกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ และกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็กรวมกัน มีความคาดหวังต่อบทบาทหน้าที่ของครูวัดผลด้านการวิจัยไม่แตกต่างกัน

สรุป จากสิ่งที่ค้นพบโดยส่วนรวม พอจะสรุปได้ว่า บุคลากรโดยส่วนรวม ซึ่งประกอบด้วย ครูผู้สอน ผู้บริหาร และครูวัดผล คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งในบรรดาหน้าที่ต่าง ๆ เหล่านี้ ส่วนหนึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของครูวัดผล แต่บางส่วนเป็นหน้าที่ของบุคลากรฝ่ายอื่น ๆ และบางส่วนเป็นหน้าที่ซึ่งไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง จากการเปรียบเทียบความคาดหวังในบทบาทหน้าที่ของครูวัดผลระหว่าง กลุ่มครูกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูวัดผล พบว่า มีหน้าที่บางประการที่บุคลากรทั้งสามกลุ่ม มีสัดส่วนของผู้ที่คาดหวังสอดคล้องกัน แต่ก็มีอยู่หลายหน้าที่ ที่สัดส่วน ระหว่างบุคลากรทั้งสามกลุ่มแตกต่างกัน โดยกลุ่มครู และกลุ่มผู้บริหาร คาดหวังให้ครูวัดผลปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ มากกว่ากลุ่มครูวัดผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงระบบการวัดและประเมินผล ทำให้ครูผู้สอนมีภาระหน้าที่เพิ่มขึ้นมาก ครู และผู้บริหาร จึงคาดหวังให้ครูวัดผลให้ความช่วยเหลือโดยเฉพาะในด้านการวัดผล สำหรับกลุ่มครูวัดผลเอง ซึ่งมีจำนวนน้อยในแต่ละโรงเรียน อาจจะมองเห็นว่า ภาระหน้าที่ของครูวัดผล ก็มีไม่น้อยไปกว่าครูผู้สอนเช่นเดียวกัน ดังนั้น

กลุ่มครูวัดผล จึงคาดหวังให้ตนเอง ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ด้วยสัดส่วนที่น้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก ความขัดแย้งในความคาดหวังระหว่างกลุ่มครูวัดผล และกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ย่อมมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครูวัดผล และจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้งานด้านการวัด และประเมินผลการศึกษา ไม่บรรลุผลเท่าที่ควร ดังนั้นบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงควรจะตระหนักในความสำคัญของปัญหาดังกล่าวนี้ และพยายามร่วมมือกันแก้ปัญหา นี้โดยเร็ว เพื่อจะทำให้งานด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา พัฒนาสืบไป อันจะเป็นผล ให้ระบบการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความก้าวหน้าต่อไปในอนาคตอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรจะเพิ่มอัตรากำลังครูวัดผลให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเอื้ออำนวยให้งานด้านการวัดผลดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความคาดหวังของครูผู้สอน ซึ่งผู้บริหารอาจทำได้โดยการพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมในแต่ละหมวดวิชา เพื่อทำหน้าที่ครูวัดผลของโรงเรียน และให้ครูวัดผลดังกล่าว มีชั่วโมงทำการสอน น้อยกว่า ครู-อาจารย์ โดยทั่วไป เพื่อจะได้มีเวลาทำหน้าที่ของครูวัดผลให้สมบูรณ์ตามความคาดหวังของบุคลากรอื่น ๆ

อนึ่ง งานในด้านการวิจัย นับว่ามีความสำคัญ และได้รับความสนใจจากบุคลากร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นจำนวนมาก ดังนั้นผู้บริหารควรจะพิจารณาแต่งตั้งตำแหน่งบุคลากร ทางด้านการวิจัยขึ้น ซึ่งถ้าไม่สามารถจัดแยกเป็นแผนกวิจัยของโรงเรียนได้โดยเฉพา ควร จะรวมอยู่ในแผนกทะเบียนและวัดผล แต่ให้ปฏิบัติหน้าที่ทางด้านการวิจัย

2. กระทรวงศึกษาธิการ หรือสถาบันอุดมศึกษา ควรมีบทบาทในการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถให้แก่ครูวัดผล เพื่อให้ครูวัดผลมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเป็นผู้นำทาง ด้านการวัดผล ในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ ซึ่งสถาบันดังกล่าว อาจจะทำได้โดยการจัดอบรม หรือสัมมนาครูวัดผลในระหว่างปิดภาคเรียน หรือในโอกาสอันเหมาะสม

3. กระทรวงศึกษาธิการ ควรหาทางเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ครู โดยเฉพาความรู้ ในหลักและวิธีการวัดผลเบื้องต้น และระเบียบวิธีการวัดผล ตามข้อกำหนดของกระทรวง

ซึ่งอาจทำได้โดยการจัดทำวารสารทางด้านการประเมินผล เป็นต้น

4. เพื่อเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ควรจัดให้มีการสัมมนาเรื่อง บทบาทหน้าที่ของครูวัดผลการศึกษาขึ้น โดยผู้ร่วมสัมมนานั้น ควรจะมีทั้ง ครูผู้สอน ผู้บริหาร และครูวัดผล หรือบุคลากรอื่น ๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มาร่วมอภิปราย ผลของการสัมมนา และพิมพ์เผยแพร่ให้เป็นที่ทราบโดยทั่วกัน

5. เนื่องจากการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อสำรวจและเปรียบเทียบความคาดหวังระหว่างกลุ่มครูผู้สอน กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูวัดผล ว่าทั้งสามกลุ่มคาดหวังให้ครูวัดผล ทำหน้าที่อะไรมากน้อยต่างกันอย่างไร โดยมีความเชื่อตามหลักจิตวิทยาที่ว่า ความคาดหวังของบุคลากรทั้งสามกลุ่มนี้ จะเป็นแนวทางในการดำเนินบทบาทหน้าที่ของครูวัดผล ดังนั้น ควรจะมีการสำรวจการปฏิบัติงานจริง ๆ ของครูวัดผล เพื่อหาผลสรุปประกอบการพัฒนางานวัดผลอีกส่วนหนึ่งด้วย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย